

NADSTAWIĆ (29) *vb pf*

Oba a jasne.

inf nadstawić (12). ◇ *fut 1 sg* nadstawię (1). ◇ *3 sg* nadstawi (6). ◇ *1 pl* nadstawim (1). ◇ *3 pl* nadstawią (1). ◇ *praet 3 sg m* nadstawił (3). *f* nadstawiła (1). ◇ *3 pl m pers* nadstawili (1). ◇ *con 3 sg n* by się nadstawiło (1). ◇ *impers fut* nadstawi się (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVII w. s.v. nadstawiać.

1. *Wysunąć się w kierunku kogo lub czego [czego] (6) :*

nadstawić komu (1): Iż pan Chrístus nie każe nigdy nikomu złym zá zle oddawác: ále ráczye bijácemu w lice/ drugiey łrony nádštáwić *CzechEp* 29.

W przen (5) :

Zwroty oznaczające narażanie się na niebezpieczeństwo i śmierć:»boku i głowy (*a. goleni*) nadstawić« (2): Tákžec teź ten kto nierozmyślnie chce światá tego wzywác/ tákžec teź boku y głowy częśto nádštáwić muśi. *RejZwierc* 143, 143.

»czoła nadstawić« (1): A iuż ták przeciwniku/ coś zá łczęściém hárdy? A gdzie czołá nádštáwić/ támés podłzyt łmárdy. *GórnTroas* 25.

»gardła swego nadstawić« (2): dobry mąż dla żony/ á żoná teź dla mężá y gárdłá łwego nádštáwi. *WerKaz* 304; *CzahTr* C2.

2. *Nadsztukować, uzupełnić [w tym: czym (18)] (23) :* Starzy ludzie [...] Strzegłifie [...] kofztu i wtráty. Gdzie łuknia nie dośtálá/ kofzulá nádštáwił/ Na Włofki Adamałzek/ Kmiotká nie záłtáwił. *BielSat* D3v [*idem*] *BielRozm* 29.

nadstawić czego (2): Pieczęćiami nádštáwi Mitel foder Kieru *BielSat* B4 [*idem*] *BielRozm* 13.

W przen [w tym: czym (16)] (19) : *RejKup* dd7v; tedy tu Sędzia dobrze wczyni/ gdy tám gdzie w práwie czego nie dośtáie/ álbo práwo ku niełpráwiedliwofci/ á krzywo byłoby ciągnione/ on nádštáwi/ á krzywofc onę náproftuie *GórnRozm* Gv.

nadstawić czego (14): Iż mię acz na czas karze według łwoiey woley Lecz nádštáwi łwobodá tey moiey niewoley *RejFóz* I4v, D8v; *RejAp* [Ff5]; kiedy im [*białym głowom*] náturá czego nie dáłá/ thedy ony rozumem chczą tego nádštáwić *GórnDworz* Gv; Więc łobie thu ná łtárośc dopiro groby kuiá/ álábáłtry/ mármury/ y inłze rozłiczne kámienie łamiá/ [...] tabliczek náwiefzáiá/ y mniamáia aby onych łwych nikczemnych á záziębłych czálow á żywotow mieli tą pámięciá nádštáwić. *RejZwierc* 161, 136v [2 r.], 161, 190v, 217, 242; com miał o twéy łtráwie twoię rzecz odpráwić/ Tom muśiał łwoim miéłzkim twéy łpráwy nádštáwić. *PudłFr* 34, 8; *PudłDydo* A3.

Ze zdaniem dopełnieniowym (3): Co nam zefłó náwzrofcie/ nádštáwim ochotá. A ktemu życzliwofciá *RejZwierc* 69v; gdzye łłow nie dośtánie/ łzárłzunem nádštáwiá/ Iáko nawymownieyłzy/ ták łwá rzecz odpráwiá. *RejZwierz* 73, 52v.

Szereg: »nadstawić a podeprzec« (1): ten náłz brát iuż iedno myłli chodząc/ czymby oney łzárey pychy łwoiey *fas vel nefas*/ z drugimi łie równáiac/ nádštáwić á podeprzec mógł nie naprzod nie dáiac możnieyłzemu. *RejZwierc* 190v.

Formacje współrdzenne cf STAWIAĆ.